

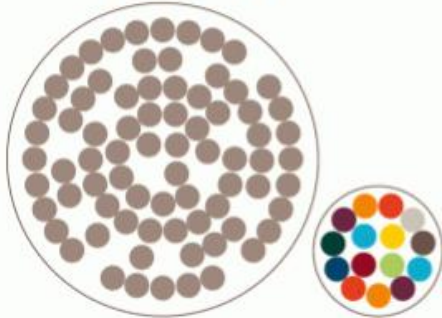
HANDICAP

Rundt om

19 % af befolkningen vil føle det som grænseoverskridende eller gøre dem usikre, hvis de skal sidde ved nabobordet til en person med udviklingshæmning på en café.'

Det centrale handicapråd / Fakta om mennesker med handicap (2016)

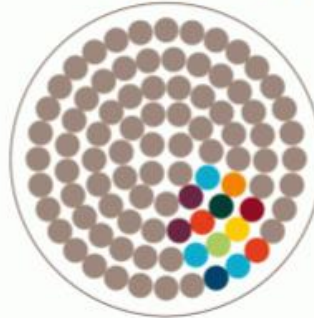
Eksklusion

Udelukkelse fra
et fællesskab eller
en sammenhæng

Det anderledes
stødes væk

Integration

At optage noget
som del af noget
andet

Det anderledes
tillades ophold

Inklusion

Inddragelse i et
fællesskab eller
en sammenhæng

Det anderledes
eksisterer ikke

En del af fællesskabet?

HAND ICAP

Funktionsnedsættelse + Barrierer = Handicap

Funktionsnedsættelse + Kompensation = Lige muligheder

Hvad er egentlig problemet?

- Nogle børn ”stikker ud”
- Adfærden er anderledes
- Måske anderledes udseende
- Konfliktskabende og ”irriterende spørgsmål” – ligner dårlig opdragelse
- Situationerne kan blive uoverskuelige – mest for børnene, men også for de voksne omkring.

Italesættelse
af
særlige behov

- Særlige behov
- Særlige udfordringer
- Inklusionsbørn
- Downs / Down syndrom
- Fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse
- Handicap
- Para-...
- Invalideret
- Evne-defekt
- Disabled
- Differently abled
- Det autistiske spektrum
- Autisme
- Autismespektrum forstyrrelse
 - infantil
 - atypisk
 - asperger syndrom
- Udviklingshæmning
- Psykiatrisk lidelse
- Angst
- Psykisk sårbar
- sindslidelse
- Udviklingsforstyrrelse
 - gennemgribende
 - generel
 - specifik
- Generelle indlæringsvanskeligheder
- Oligofreni
- Retardering
- Nedsatte kognitive evner
- Angstlidelser
- Depression
- Adfærdsforstyrrelse
- Fysisk handicap

- Særlige behov
- Særlige udfordringer
- Inklusionsbørn
- Downs / Down syndrom
- Fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse
- Handicap
- Para-...
- Invalideret
- Evne-defekt
- Disabled
- Differently abled
- Det autistiske spektrum
- Autisme
- Autismespektrum forstyrrelse
 - infantil
 - atypisk
 - asperger syndrom
- Udviklingshæmning
- Psykiatrisk lidelse
- Angst
- Psykisk sårbar
- sindslidelse
- Udviklingsforstyrrelse
 - gennemgribende
 - generel
 - specifik
- Generelle indlæringsvanskeligheder
- Oligofreni
- Retardering
- Nedsatte kognitive evner
- Angstlidelser
- Depression
- Adfærdsforstyrrelse
- Fysisk handicap

- Det er noget man HAR - ikke noget man ER
- Spørg eller lyt til omgivelserne / forældrene - hvordan omtaler de barnets særlige behov?
- Er du i tvivl:
 - brug begrebet "særlige behov"
 - undgå "handicap"

Generelle
RÅD

FAKTA

- 3-5 % af børn har autisme, ADHD, udviklingshæmning eller en psykisk sårbarhed.
- Psykisk sårbare lever i gennemsnit 10-15 år kortere
- Mennesker med udviklingshæmning lever i gennemsnit 14 år kortere.
- Især sociale kontakter og venskaber til mennesker med handicap i barndommen øger positive holdninger.

IDRÆT

- Mindre end 10 % af børn med handicap har et aktivt fritidsliv ift. 60 % af almindelige børn og unge Parasport Danmark

- Børn med særlige behov / handicap dyrker kun i ringe grad uorganiseret sport, så som gadeidræt, leg på gaden m.v.

Idræt flytter grænser, Anette Bentholm

- Børn med særlige behov / handicap er mindre fysisk aktive end andre børn – især teenagere.
- Øget tendens til overvægt (især ADHD og udviklingshæmning)

Pan&Frey(2006), Harvey&Reid(2003), Bentholm m.fl.(2009),
Baerg et al(2011), Erhart et al(2012)

- Typen af handicap *kan* være styrende for hvilken type sport man dyrker: i stol / enesport / holdsport.

- Fysisk aktivitet fremmer læring – især hvis aktiviteten er udfordrende, varieret og indebærer succesoplevelse
- Forbedrer kognition - i forhold til problemløsning, logisk tænkning, rumopfattelse, sproglige færdigheder, arbejdshukommelse.
- Skaber mere positiv selvopfattelse.
- Øger evnen til koncentration.
- Udvikler mentale, emotionelle og sociale processer.
- Øger hjernens modstandsevne mod kognitiv svækkelse som følge af alder og sygdom.

SUNDHED

Vorespuls.dk / Idræt gør dig klog

FÆLLES SKAB

- Voksen-ensomhed er alvorligt – 21.5 % af befolkningen med handicap føler sig ensomme
- Foreningslivet kan forbedre fysisk og psykisk helbred.
- Fællesskab i foreningslivet giver øget livsduelighed
- Virkelighed for mange voksne:
 - Fri klokken 14 hver dag
 - Hjem til bosted / egen lejlighed
 - Sociale aktiviteter med familien ind imellem

BARRIERER

Fysiske-psykiske-praktiske

- Koordination *sprællemænd, kryds og sammensætning*
- Start / stop *langsommere kognitive signaler*
- Gripe / kast *finmotorik udfordring*
- Muskelspænding *lav / manglende*
- Platfodet *fleksibel kontra rigid*

Anette Bentholt / Idræt flytter grænser (2013)

Fysiske
BARRIERER

- Sortering af information
- Holde fast i flere informationer på én gang
- Overblik i en situation *fx rækkefølgen af handlinger*
- Fokus og koncentration
- Ser detaljer frem for helhed
- Forstå verbale beskeder
- Tidsopfattelse

Tine Fisker / Den sårbare inklusion (2014)

Psykiske
BARRIERER

Hos den unge – Hvor? Har jeg lyst alligevel? Kan jeg?

Praktiske BARRIERER

- **Hos forældrene** – Hvor? Manglende tid hente/bringe. Manglende overskud.
- **I foreningerne** – alle de almindelige barrierer + lidt flere: fysisk tilgængelighed, strukturel (træningstidspunkt), intensitet og højt tempo.
- **I systemet** – manglende transport kompensering / støtte. Begrænsning på ledsagerordning (15 timer). Store kommunale forskelle på støtte og puljer til foreningerne / familierne. Manglende overblik over muligheder.

FOREN INGEN

- Ressourcekrævende (trænere)
- ”Endnu en booking af hal-tid”
- Når handicappet står i modstrid med kerneydelsen?
- Konsekvenser for fællesskabet
- Medlidenhed
- Berøringsangst
- Fysisk tilgængelighed
- Idrætslig ulighed
- Rummelighed – et gradueret valg.

Den største barriere

**VELKOMSTEN
I JERES
FORENINGEN**

Forældrene

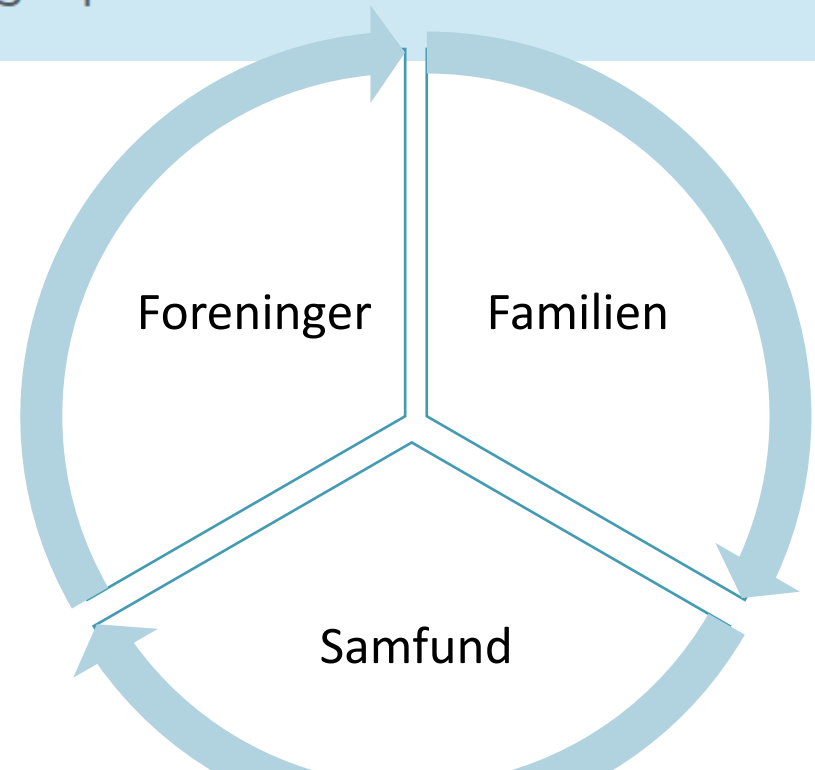
Bliver mit barn udstillet?

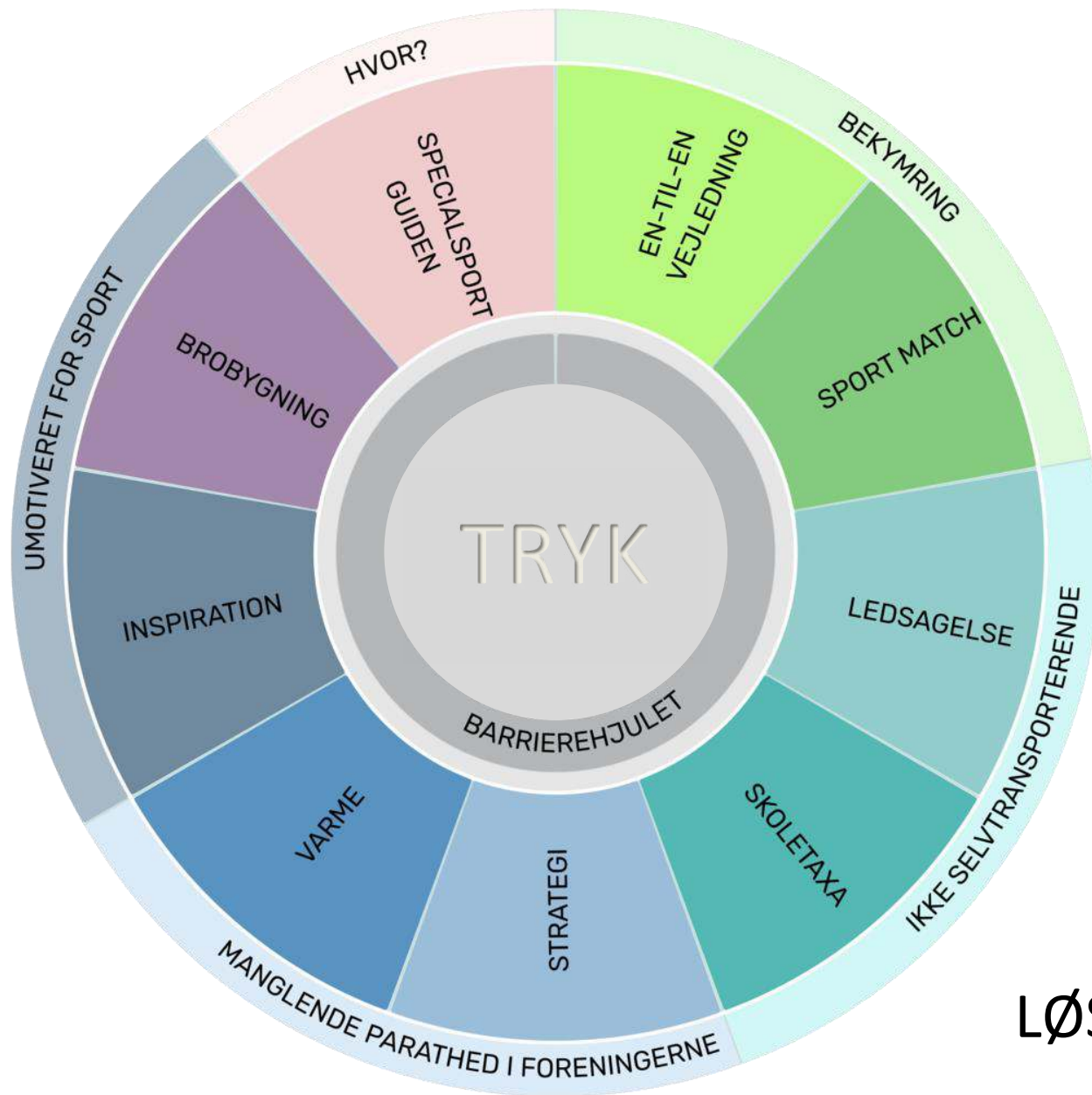
Den unge

Er jeg velkommen?

- » Fokus bør værre på at reducere (sociale og fysiske) barrierer i miljøet.
- » Løsninger skal tilpasses det lokale miljø og de eksisterende barrierer og muligheder
- » Tiltag skal forankres bredt på tværs af fagligheder, organisationer, afdelinger og ledelsesniveauer
- » Familier og børn/unge bør involveres tidligt i processen

SALFA:kids / Syddansk Universitet

LØSNINGSHJULET

IFEL specialsport